

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מגילה - ג'

1. 'מנצפ"ך' נביאים אמרום. לכאן' הרי אין נביא רשאי לחדש, ועוד הרי ס' ו-ס' שבלוחות בנס עמדו מוכח שכבר היו? להו"א תרצו: שלא ידעו איזה אותיות אמצעיות ואיזה סופיות. ונדחה: שאף זה נחשב 'חידוש דבר' שאין רשאים. למסקנא: מעיקרא ידעו אבל שכחו וחזרו הנביאים ויסדו.

2. על ידי מי נאמר תרגום של תורה ושל נביאים?

של תורה - אונקלוס הגר מפי ר"א ור' יהושע. אמנם הם חזרו ויסדו את שגשגת, אבל כבר בימי עזרא מצינו תרגום שנה' 'ויקראו' וכו' מקרא. 'מפורש' - תרגום. 'ושום שכל' - היכן מפסיקים. 'ויבינו במקרא' - טעמים או המסורות. של נביאים - יונתן בן עוזיאל מפי חגי זכריה ומלאכי, וכשאמר נודעזעה הארץ 400 פרסה על 400 פרסה ויצתה בת קול ואמרה "מי גילה סתרי" ועמד יונתן על רגליו ואמר: אני הוא שגיליתי... לא לכבודי עשיתי... אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות. ועוד בקש לגלות תרגום של כתובים, יצתה בת קול ואמרה לו דייך. כיון שיש בו קץ משיח.

3. מדוע הזדעזעה הארץ דוקא על תרגום של נביאים, ועל תרגום של תורה לא הזדעזעה?

כיון שדאורייתא מפורש. אבל בשל נביאים התגלו בתרגום רזים, כגון הפסוק "ביום ההוא יגדל המספד בירושלים כמספד הדדרימון בבקעת מגידון" ובתרגום התפרש שהספדו של משיח בן יוסף יגדל כמספד אחאב בן עמרי שהרגו הדדרימון וכו' וכמספד יאשיהו בר אמן שהרגו פרעה חגירא במגידון.

4. "זראיתי אני דניאל לבדי את המראה והאנשים אשר היו עמי לא ראו אבל חרדה גדולה נפלה עליהם" - מי הם האנשים?

חגי, זכריה ומלאכי. והיו עדיפים ממנו שהיו נביאים בשליחות ה' והוא עדיף שראה את המראה. והטעם שאעפ"כ פחדו כיון שמזלם ראה, ולמד רבינא שאדם נפחד ואינו יודע ממה, כנראה מזלו רואה ותקנתו שיקרא 'שמע'. ואם נמצא במקום הטינופת ידלג ד"א ואם אינו יכול יאמר העזים שמנות ממני.

5. מה דרשו מהפסוק 'ובכל משפחה משפחה'?

שמשפחות כהונה ולויה מבטלין עבודתן ובאין לשמוע מגילה. ומכאן סמכו של בית רבי שמבטלין ת"ת לקריאת המגילה. ק"ו מעבודת ביהמ"ק.

6. מה יותר גדול עבודת בית המקדש או תלמוד תורה ומנין?

ת"ת דרבים חמור - שמצינו שהמלאך בא אצל יהושע [ויהושע השתחוה ולא חשש שהוא שד כיון שאמר אני שר צבא ה' ולא חשש שמשקר כיון ששדים לא מוציאים ש"ש לבטלה] ואמר לו אמש בטלתם תמיד ועכשיו בטלתם ת"ת. שאלו יהושע: על איזה מהן באת? ענה לו: עתה באתי על של עכשיו - היינו, תלמוד תורה. מיד "וילן יהושע בלילה ההוא בתוך העמק" שלן בעמקה של הלכה. ותלמוד תורה דיחיד קל מעבודה. אמנם לגבי כבוד התורה דיחיד מצינו שאין מועד בפני אבלות על ת"ח וכ"ש שאין חנוכה ופורים ומספדין אותו.

7. אלו דיני קדימה ביו מצוות למדנו?

א. מגילה קודם לעבודה וכן לת"ת. ב. מת מצוה קודם לת"ת. ג. מת מצוה קודם לעבודה, ששינוי לגבי נזיר 'ולאחותו' מה פרט בה הכתוב, הרי שהיה הולך לשחוט פסחו וכו' ושמע שמת לו מת - לא יטמא. ודווקא 'לאחותו' אינו מטמא אבל למת מצוה מטמא. ד. מת מצוה קודם אף למגילה אף שהיא פרסומי ניסא, כיון שגדול כבוד הבריות שדוחה כל ל"ת שבתורה.

8. אלו דינים הקשורים לכרך וכפר למדנו?

- א. סמוך אע"פ שאינו נראה, נדון ככרך - היינו שיושבת בנחל.
- ב. נראה אע"פ שאינו סמוך, נדון ככרך - היינו שיושבת העיר בהר.
- ג. כרך שהתיישב ואח"כ הוקף, נדון ככפר לענין בתי ערי חומה. שנא': "ואיש כי ימכור בית מושב עיר" - שהוקף לבסוף ישב.
- ד. כרך שאין בו 10 בטלנים שמצויין בביהכ"ס, נדון ככפר. ונתחדש שבמקום שווקים שמזדמנים לשם 10 בטלנים נדון ככפר, כיון שצריך קבועים.
- ה. כרך שחרב ולבסוף נתיישב נדון ככרך, ואין לומר שחברו חומותיו שאז אפילו שלא נתיישב נידון ככרך שנא' 'אשר לוא חומה' שאין לו עכשיו. אלא שחבר מעשרה בטלנים.